

== Velja po pošti: ==
za celo leto naprej . . . K 36.—
za en mesec 3.—50
za Nemčijo celoletno . . . 40.—
za ostalo inozemstvo . . . 48.—
V Ljubljani na doma:
za celo leto naprej . . . K 32.—
za en mesec 2.—70
v pravi prejemni mesečno . . 2.—50
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 8.—
za Nemčijo celoletno . . . 10.—
za ostalo inozemstvo . . . 13.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 50 v
za dva in večkrat . . . 45 v
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
== Poslano: ==
Enostolpna pettivrsta K 1.—
Izhaja vsak dan izvenredno delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Boj za mir.

V Avstriji so pričeli delavci stavkati. Stavka je od ure do ure obsežnejša; ko to pišemo, presega število stavkajočih 100 tisoč delavcev.

Precej po izbruhu stavke so se glasila borzijancev in vojnih dobičkarjev trudila, razlagati jo kot gospodarski, nepolitičen dogodek. Tolmačila so jo kot odpor ljudskih mas proti krivičnemu razdeljevanju živil in proti slabemu državnemu gospodarstvu z živili. Dokazovali so, da bi morali imeti v Avstriji dovolj moke tudi med vojsko. Že pred vojsko je namreč v normalnih časih pridelala naša država toliko, da je bil uvoz v dobrih letih ne znaten; sedaj pa da smo pridobili še bogate žitnice na Poljskem, v Rumuniji, Srbiji, Benečiji — da bi torej morali imeti žita dovolj, če bi centrale pravilno delovale. Ta račun ni povsem točen. Centrale niso brez krivde, da se je moral obrok moke že v petem mesecu po žetvi nanovo skrbeti. Vpoštevati pa je, da sloni na naših računih tudi Nemčija, katera v miru ni dala toliko pridelala žita, kolikor ga je potrebovala, in zlasti da je naša zemlja med vojsko slabo obdelana. Na Kranjskem so kraji, katerih plodovitost je sedaj padla na polovico od prejšnje, v nekaterih drugih krajih monarhije je še huje.

Velekapitalistični listi tolažijo delavce s tem, da se bo kmalu začela koruza mleti, da naj torej potrpe še kakih šest tednov. Potem bo zopet dobro. Taka tolažba je dvomljive vrednosti, rok šestih tednov je preddolg. Brez vsake vrednosti pa je, če pomislimo, da je stavko le deloma povzročilo skrčenje tedenskega prejemka moke, da je to bil le povod in da je nje cilj političen. Socialistično strankarsko vodstvo tega ne prikriva več.

Zastopstvo nemške socialne demokracije je izjavilo, da bi se stavka mogla končati pod naslednjimi pogoji: 1. Če vlada zagotovi, da se mirovna pogajanja v Brestu Litovskem ne bodo razbila ob kakih teritorialnih zahtevah; če odstrani cvire, ki preprečujejo mir, s tem, da brez ovinkov prizna nepotvorjeno, demokratično pravico samoodločevanja narodov v prepornih deželah; če delavstvo pravilno pouči o razvoju mirovnih pogajanj. 2. Če vlada temeljito preuredi urade za prehrano. 3. Če takoj vpelje splošno, enako in direktno volilno pravico za občine, ker bi se s tem preprečilo oduševstvo z živili. 4. Če vlada odpravi vojaško upravo tvornic.

Strankarsko vodstvo poziva delavce, ki so zaposleni v obratih za živila, rudarje, železničarje, tramvajске uslužbenke, delavce pri ostalih prometnih sredstvih, v plinskih in električnih centralah, naj ne prenehajo z delom. Take stavke bi se obtežile bedo celokupnega delavstva in se torej ne smejo začeti. Stavkajočim vodstva zabijujejo, naj se ne dajo oplasiti, a tudi ne izzivati. Jasno je, da je poudarek na zadnji besedi. Stranka je organizirala reditelje, ki bodo skrbeli, da se ne pojavijo izgrede.

Iz vsega tega je razvidno, da ima delavsko gibanje zlasti politične namene, ali da mu je vsaj vodstvo dalo političen smisel. Značilno je, da se je to gibanje pojavilo tedaj, ko se je zdelo, da bodo mirovna pogajanja v Brestu Litovskem zastala. Ker je namen gibanja zlasti političen in ker se bodo pogajanja z Rusijo nadaljevala, je prognoza, da tudi stavka ne bo predolgo trajala, upravičena. Hkrati je pa ta stavka prvič veliko ljudsko dejanje v boju za mir in v interesu države je, da ga ne podcenjuje.

Na Dunaju stavka 100.000 delavcev.

Na Dunaju je stavkalo 17. t. m. že približno 100.000 delavcev. Zgodaj jutraj so se zbirali delavci v svojih zborovališčih, kjer so ostali do opoldne. Popoldne so se posvetovali voditelji delavcev. Organizirano delavstvo ne demonstrira. Opoldne je bila stavka skoraj splošna. Delo je povsod počivalo, izvenemski v življenjski industriji in v prometnih obratih. Mir se splošno ni kršil. V Rudolfsheimu in v nekaterih drugih okrajih so se dopoldne zbirali ljudje,

je, a večjih izgrede ni bilo. Na Mariahilferci je množica poizkušala zadržati vozove poulične železnice, ki so vozili v Rudolfsheim; nekaj časa električna železnica ni vozila; a od opoldne se obrat ni več ovrnil. Policijo so na več krajih podpirali socialno demokratični poslanci in zaupniki. Proti opoldne je četa demonstrantov korakala mimo parlamenta; demonstranti so klicali, a potisnili so jih v stranske ulice. V X. okraju so dopoldne demonstrirale ženske in mladi fantje »Električna« nekaj časa ni vozila. Na Laksenburški cesti so demonstranti tako zastavili tir, da so morali električno ustaviti. »Wiener Allg. Zeitung« je poročala: V X. dunajskem okraju so se vršili burni prizori, ker so stavkajoči poizkušali ustaviti električno železnico. Pred delavskim domom v Favoritnu so se zbirale velike množice. Na velikem športnem trgu v Simmeringu so ob pol 4. uri popoldne zborovali delavci vseh obratov v Simmeringu. Poslanec Widholz je naglašal, da ne gre le za kruh, marveč za to, da se kakor hitro mogoče doseže mir. Zborovalci so bili zelo razburjeni.

Ministri o stavki.

Notranji minister je poslanecem rekel, da upa v kratkem doseči z delavci sporazum. Popoldne so se z voditelji delavcev posvetovali min. predsednik in ministri. Sodijo, da stavka ne bo dolgo trajala. Upajo, da dobe z Ogrskega in Nemčije toliko moke, da bodo vsaj težki delavci dobili toliko moke in kruha, kolikor so ga do zdaj dobivali.

Množina moke se skrči v celi Avstriji.

Danes, 18. t. m., zasliši minister Höfer odposlaništvo delavcev in industrijev. Natančno jim pojasni stanje v vprašanju prehrane in kaj da se je storilo zadnje dni, da se dobi pomoč iz Nemčije in na Ogrskem, da pošlje Ogrska vsaj tiste množine, ki bi jih naj morala že lani poslati. Minister prehrane je istočasno zapovedal, naj se v celi Avstriji skrči količina moke na polovico, množina kruha se ne izpremeni. Kmetom se skrajša dovoljena jim tedenska množina žita od 2100 na 1575 gramov, katera množina odgovarja kvoti, ki je določena drugim ljudem, ki sami ne pridelujejo žita.

Shodi in demonstracije na Dunaju.

Dne 16. t. m. je bila demonstracija na Landstraßu; zvečer je zboroval v Dreherjevi dvorani shod, ki se ga je do 10.000 delavcev udeležilo. Shodu je sledila velika demonstracija. Floridsdorfski delavci so nameravali korakati v mesto. Zvečer 16. t. m. so bile velike demonstracije v Favoritih. Pobijali so šipe. Trgovine so zato v X. okraju zaprli. Straža je demonstrante ustavila, ker so nameravali korakati v mesto; potisnila jih je v stranske ulice. Demonstranti so prikorakali do opere; na Ringu so se šele razkropili. Splošno stanje na Dunaju je tako-le: v mestu in na celem Nižnjem Avstrijskem počivajo skoraj vsi obrati. Stavka je splošna v Favoritih, Ottakringu, Floridsdorfu in v Stadlau. V Simmeringu počivajo železniške delavnice, ravnotako v Brigittenau, Margarethen, Hietzingu, Rudolfsheimu, Hernalsu in v Döblingu.

Poročilo cesarju.

Cesarju so morali natančno poročati o položaju, ki je nastal vsled stavke. Cesar je zapovedal oblastim, naj z vso odločnostjo delajo na to, da se bo upoštevala želja delavcev glede na izboljšanje prehrane.

Dunajski občinski svet o skrčitvi množine moke.

Dunajski občinski svet je 16. t. mes. razpravljal o skrčitvi množine moke. Po daljši razpravi je sprejel resolucijo, s katero protestira proti skrčitvi, ker da pomikanje moke ne odgovarja dejanskemu stanju zalog v celi monarhiji. Zahteva, naj se s silo zaplenijo vse domače zaloge žita, prepreči tihotapstvo in da mora Ogrska dobavljati Avstriji moko. Če se mora skrbeti množina moke, naj se skrči tudi kmetom; prebivalstvo naj dobi za nadomestilo druga živila.

Stavka v Dunajskem Novem mestu.

V Dunajskem Novem mestu je zboroval 16. t. m. velik shod zaupnikov. Zastopnik urada za ljudsko prehrano v Avstriji, polkovnik Wallerstorfer, je poročal o stanju preskrbe z moko. Vsi govorniki so naglašali, da ni odločilnega pomena skrčitev količine moke, zaupniki marveč smatrajo za glavno reč mirovna pogajanja v Brestu Litovskem in splošen mir. Popoldne sta zborovala dva velika shoda. Sklenili so delati na to, da se mir in red ohranita. Strogo so prepovedali uživati alkoholne pijače. Delo počiva v Dunajskem Novem mestu, v Neunkirchenu, v ozemlju Schwarze, v Mödlingu in v Triestinski dolini.

Praško delavstvo pri namestniku.

Namestnik v Prazi je sprejel 17. t. m. 80 mož odposlaništva praškega in okoličanskega delavstva; na čelu jim socialno demokratični in narodno socialni poslanci. Zahtevali so, naj se kmalu sklene mir in uresniči načelo samoodločbe narodov; protestirali so proti vsakemu zavlačevanju mirovnih pogajanj. Končno so se pritožili, ker se je znižala količina moke. Namestnik je odgovoril, da posebno cesar stori vse, da bi se kmalu dosegel mir. Tudi zunanji minister grof Czernin dela na to, da pospeši mir. Upravičeno zato upa, da se bo kmalu sklenil mir in da se bo zato beda prebivalstva znižala. O drugih željah in pritožbah je poročal na Dunaj.

Stavka v Gradcu.

V Gradcu demonstrira v obliki stavke za mir nad 20.000 delavcev in delavk. Obrati časopisja, delavstvo v papirnicah, ki izdelujejo rotacijski papir, delajo dalje, da morejo časopisi izhajati. Delajo tudi v vsih obratih, ki prevažajo ali izdelujejo živila, vozijo tudi vozniški; dela se v plinarini in v elektrarni. Danes v petek je napovedanih v Gradcu 9 delavskih shodov. Uredili so natančno službo rediteljev, ki so prevzeli tudi skrb za red in varnost v mestu.

Stavka v Brucku in v Kapfenbergu.

V četrtek ob 9. uri jutraj so pričeli stavkati v Brucku, Diemlachu in v Kapfenbergu. Vojaški voditelj v Kapfenbergu je sicer odločno ugovarjal temu, kar se je zgodilo, a moral se je volji množice udati. Delavstvo je zborovalo nato v Brucku na Glavnem trgu. Iz Kapfenberga je prikorakalo v Bruck 7000 delavcev in 1000 delavk. Na shodu so govorniki naglašali, da gre predvsem za mir med narodi, ki ga je ogrozil način, kakor so se v Brestu Litovskem pogajali.

Iz najnovejših brzojav o stavkah.

Dunaj, 17. januarja. (Kor. ur.) Korendonska Wilhelm poroča: Na Dunaju, če se izvzamejo nekateri poizkusi preprečiti promet električne železnice in nekateri manjši nastopi, ni bilo izgrede. Shodi delavstva z zaupniki so bili mirni.

Dunaj, 18. januarja. (Kor. ur.) »Arbeiter-Zeitung« je objavila oklic delavcem in delavkam, s katerim načelstvo stranke naznanja, da se drži večeraj razglašeni sklepov in da se mora brezpogojno vsaka motitev železniškega prometa zabraniti. Načelstvo stranke tudi prosi delavce vseh življenjskih industrij, pouličnih železnic, plinaren in elektraren, dalje rudarje, naj zdaj ne prekinejo dela. Načelstvo stranke ne smatra umestno, da bi zabranili izhajanje časopisov. Končno prosi delavstvo, naj ohrani disciplino.

Mirovna pogajanja.

Mirovna pogajanja z Rusijo.

Mirovna pogajanja z Rusijo se nadaljujejo. Vršijo se razgovori med delegati centralnih držav in med zastopniki boljševiške vlade. Toda vse se vrti le krog enega vprašanja, kako naj se izvede samoodločba narodov na Kurskem, Estoniji, Litvi in na Poljskem. Trocki vtraja dosedaj na zahtevo, naj izprazni Nemci zasedeno ozemlje in takrat bo šele govor o samoodločbi, preje to ni mogoče, ker bi narod ne mogel svobodno odločati. Iz tega vidika je tudi

Trockij proti temu, da se dopustijo zastopniki narodov v zasedenem ozemlju k pogajanjem, ker ti zastopniki zastopajo le gotovo manjšino, razred, nikakor pa ne volje celokupnega ljudstva omenjenih pokrajin. Dalje stoji voditelj ruske delegacije na stališču, da gre narodni celoti in ne samo narodnim delom v zasedenem ozemlju pravica samoodločevanja. Ta preporna točka še ni rešena in težko bo dobiti kompromisne formule, ki bi razvozlala ta zamotan voz. Pogajanja pa se nadaljujejo.

V Berlinu so se vršila zadnje dni velika posvetovanja. General Hoffmann in tovariši, ki zastopajo skrajno aneksionistično vsenemško stališče, sicer niso popolnoma prodli s svojimi nazori, toda dr. Kühlmann se je precej prilagodil njihovim zahtevam. Zanimivo je, da je avstrijski zunanji minister grof Czernin obel. Njegovo bolezen spravljajo v zvezo z zadnjimi dogodki v Berlinu in v političnih krogih si šepečejo, da ni med našim in med nemškim stališčem popolnega skladja. Vsekakor pa Vsenemci ostro napadajo Czernina.

Vse pričakuje, kaj bo rekel sedaj avstrijski parlament, ki se sestane — če Vsenemci ne bodo tega preprečili — 22. t. m. Češki, ukrajinski in jugoslovanski poslanci so že napovedali v parlamentu nujno interpelacijo glede zadnjih dogodkov v Brestu Litovskem.

Naše delegacije pa še vedno ne zborujejo. In vendar bi hoteli avstrijski narodi pojasniti in sicer natančnega pojasniti, kaj se vendar godi za kulisami v Brestu Litovskem, Berlinu, Dunaju in Petrogradu. Kdaj bo konec tajne diplomacije?

Istri!

Izmed vseh točk naše prostrane domovine so nam najbolj na srcu mejni kraji, ki bi nam jih hotel sosed odvzeti. In zopet med njimi so nam posebno važni oni, ki gredo na naše morje. Lega naše domovine je srečna, v kolikor oklepa ravno oni del Jadrana, ki ima največjo važnost. Ravno ta okolnost pa je, ki našemu narodu poraja toliko zavistnih protivnikov, ki v svojem imperijalističnem nagonu segajo po naši sveti stari lastnini. Za našo obal se oglašajo razen domačinov še troje reflektantov iz ozadja oziroma z nasprotnega brega.

V tem nasprotovanju interesov vedno živahnejše vzbujata in zmajuje ideja pravičnosti. Dajte zemljo tistemu, ki na njej biva stoletja! Dajte narodu, ki je to zemljo iztrgal nerodovitnosti, moč na njej! Če se prepusti Istra onemu narodu, ki je tam v znoju in krvi gospodaril, izkaže se čast pravici, ki velevala, naj bo vsak narod od slej gospodar svoje zemlje in svoje usode.

Teško nosi naš žilavi rod v Istri pezo vojskega bremena; a ne obupuje. Domovina misli na to živo vejo našega celokupnega naroda in ne bo dovolila, da zamre. V našem pravičnem programu, v ideji samoodločitve naroda je spas tudi za trpečo, a zato tem bolj nam miho Istro.

Dr. Korošec.

Begunci — pozor!

»Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja« na Dunaju I., Bankgasse 2, poroča:

Novi begunski zakon je dobil Najvišjo sankcijo dne 31. decembra 1917 ter je razglašen v Državnem Zakoniku št. 15 z dne 11. t. m. Navajanje tega zakona v prošnjah in pritožbah se mora glasiti: »po zakonu z dne 31. decembra 1917 D. Z. št. 15.«

Poleg znanih splošnih določil opozarjamo begunce na naslednje posebnosti: § 2 določa v 3 odstavku, da morajo begunci sicer menjati svoje bivališče, toda, begunsko podpora jim morejo odvzeti v novem bivališču le tedaj, ako se pokažejo zato posebno važni razlogi.

Posebno važen je § 6, da gre beguncem podpora po 2 kroni na dan že od dne 21. julija 1917 naprej. Le tedaj, ako se begunci oglase za podporo 3 mesece po razglasitvi novega zakona, torej šele po 1.

aprilu t. l., jim bo šteta podpora od dneva priglasi-ve. — Po dosednji praksi pa so nakazovali podpore po veliki večini šele od dneva priglasi-ve in niso hoteli o dnevu 21. julija nič slišati. Novi begunski zakon je torej prinesel popolno jasnost v tem spornem oziru. Na tisoče je beguncev, ki so oškodovani za veliko dni in tudi mesecev. Vsi ti begunci naj se torej oglase pri oni oblasti, ki jim zdaj nakazuje begunsko podporo ter sklicevaje se na 1. odstavek § 6 zahtevajo doplačilo za ves čas od 21. julija 1917 do onega dne, ko jim je bila podpora nakazana in izplačana. Prosimo pa, naj nas begunci ne zalagajo s prošnjami, da bi mi zanje posredovali. Dobivamo namreč veliko preveč prošenj za posredovanje, kar bi morali begunci sami opraviti pri okrajnem glavarstvu svojega sedanjega bivališča.

Po § 6 odstavek 2. morejo postranski dohodki begunca zmanjšati begunsko podporo le tedaj in v kolikor presegajo znesek 2 kroni na osebo in dan. V takem slučaju se odšteje od podpore 2 kron polovica tistega zneska, ki presega 2 kroni. Na primer pri postranskem dohodku treh kron se odšteje od begunske podpore 50 vinarjev, tak begunec dobiva torej 1 K 50 vin. na dan. Pri dohodku 4 kron se odšteje polovica večjega dohodka 2 kron in podpora znaša torej 1 krono. Pri dohodku 4 K 75 vin. znaša podpora 75 vinarjev, pri 5 kronah podpora 50 vinarjev, pri dohodku 5 K 90 vin. še vedno 50 vinarjev in šele pri 6 kronah dohodka odpade pravica do podpore.

V postranske dohodke, ki bi se na gornji način upoštevali pri odmerjanju begunske podpore, se pa ne smejo šteti naslednji dokodki: doklade ranjencem, doklade na hrabrostne svetinje, vojno oskrbovalne pristojbine gazitov, brez činovnega razreda, navadnim vojakom ali njih dedičem, morebitne miloščine imenovanim osebam, pristojbine rodbinam častniških ali vojaških uradnih aspirantov, enako ne vzdrževalni prispevki po zakonu z dne 27. julija 1917, D. Z. št. 313 ali po analognih predpisih kakor tudi na podlagi cesarske naredbe z dne 12. junija 1915, D. Z. št. 161. — Begunci naj torej pazijo, da jim oblasti ne upoštevajo pri odmeri begunske podpore gori označenih dohodkov. Posebno važno je, da morajo begunci dobivati v polnem obsegu begunsko kakor tudi takozvano vojaško podporo.

§ 7 določa, da se begunska podpora v nobenem slučaju ne vrača.

§ 8 določa, da imajo nepremožni begunci pravico do proste vožnje zase in za svojo prtljago (ali bolje, za vse, kar vzamejo seboj — (v izvirniku: ihre Fahrnisse), kakor tudi za prehrano med vožnjo. Enako morajo skrbeti oblasti za prehrano živine, ki jo begunec izvzame seboj. V zakonu ni nikjer določeno izrečeno, da bi imeli begunci pravico do povrnitve že prej izplačanih stroškov takrat, ko so bežali iz domovine. Res je pa tudi, da v zakonu tako povračilo ni zanikano. Vsled tega bo treba poskusiti, ali bi se ne dala doseči povrnitev poprejšnjih stroškov.

Zelo važen je § 9, ki zagotavlja veliko število naših beguncev naknadno izplačilo begunske podpore do najvišjega zneska 500 kron za osebo. Do te izredne podpore imajo po novem besedilu § 9 le tisti begunci pravico, ki živea li so živeli več nego tri mesece v takratnem ali sedanjem vojnem ozemlju, ali pa v takih krajih, ki so bili izločeni za pravico do begunske podpore n. pr. nekaj časa Dunaj in razna večja mesta. To velja torej za vse tiste begunce, ki žive ali so nekaj časa živeli kjerkoli na Primorskem, Kranjskem, Koroškem, Tirolskem, Solnograškem in južnem štajerskem. Za begunce južno od Drave velja ta pravica le do 1. junija 1916, kajti z naredbo notranjega ministrstva od dne 24. maja 1916, št. 22.630 so bili tudi ti begunci v širšem vojnem ozemlju sprejeti v begunsko skrbstvo. Od tistega dne naprej so mogli torej dobiti redno begunsko podporo, zato zdaj nimajo pravice do izredne naknadne podpore za dobo po 1. juniju 1916. — Begunci naj torej sami natančno preračunajo dneve od bega do tistega časa, ko so prejeli prvo redno podporo. Kolikor naštejejo dni, toliko kron naknadne podpore naj prosijo za vsako osebo na okrajnem glavarstvu sedanjega bivališča. Važna za begunce je določba, da morajo zahtevati to naknadno izplačilo v teku 3 mesecev po razglasitvi begunskega zakona, torej najdalje do 31. marca t. l. Ali ker begunci zelo radi nalagajo našemu osrednjemu odboru take prošnje, izjavljamo, da bi morali imeti v našem uradu precejšnje število uradnikov, ki bi zmogli tako delo za mnoge naše begunce, ki tega nočejo ali ne znajo opraviti sami. Naš odbor bo posredoval za begunce le tedaj, ako bo kaka pritožba v zadnji instanci, to je na notranjem ministerstvu. Proti odločbam okrajnega glavarstva gre pritožba na deželno vladu, in le končno na notranje ministerstvo.

To so glavne določbe novega begunskega zakona, ki morejo naše begunce prav posebno zanimati. Naj se torej vsak begunec sam pobriže za svojo pravico.

Proračunski odsek in mirovna pogajanja v Brestu Litovskem.

Dunaj, 17. jan. (K. u.) Proračunski odsek poslanske zbornice je pričel danes zopet razpravljati o proračunu. Sklenil je razpravljati pred vsem o točki »Prispevek k skupnim zadevam«. Predlog nemških radikalcev, v katerem se pozivlja vlada, naj skliče nemudoma zunanji odsek delegacij k zasedanju.

Izjava ministrskega predsednika.

Ministrski predsednik dr. pl. Seidler je napovedal pred vsem, da bo odgovoril na interpelacijo glede armadnega vprašanja v plenumu zbornice. Nato je dal pojasnila dogovorno z zunanjim ministrom o stanju pogajanj v Brestu Litovskem.

Poudarjal je: Uradna poročila korespondenčnega urada, ki obveščajo javnost o poteku pogajanj v vseh tekočih zadevah, nudijo jasno sliko o dosedanjem stanju pogajanj. Kakor je razvidno iz zadnjih poročil, so v Brestu Litovskem pogajajoče se stranke glede tega edine, da se gre za sklep posebnega miru z Rusijo in da se vodijo pogajanja na ti podlagi, ki je bila označena dne 25. decembra v odgovoru centralnih držav na predlog ruske vlade. Pogajanja se vrše z odposlanstvom vlade ljudskih komisarjev kakor tudi z ukrajinskimi odposlanstvom deloma na plenarnih zborovanjih, deloma ločeno od delegacije do delegacije, deloma tudi v odsekih. Največjo važnost imajo pogajanja onega odseka, ki se peča z ureditvijo takozvanih političnih in teritorialnih vprašanj med Avstrijo in Nemčijo na eni strani in med Rusijo na drugi strani. Posvetovanja tega odseka so dospela sedaj do formulacije obojestranskih stališč. Pri tem se je položaj v toliko pojasnil, da je z ozirom na stanje pogajanj z dne 27. decembra zaznamovati velik korak naprej. Na drugi strani pa je iz poročil razvidno, da se ni še dosegla enotna podlaga, na podlagi katere naj bi se dosegel od obeh strani z enako resnostjo zaželeni sporazum. Težkoč, katere bo treba še v teku pogajanj premostiti, ne smemo podcenjevati.

Zunanji minister stremi pred vsem za tem, da doseže v smislu stališča o mirovnem vprašanju, kot ga je vedno zavzemal in javno zastopal sporazum na podlagi programa: mir brez aneksij in brez odškodnin. Istočasno pa bo branil lastne interese z ozirom na nasprotno stališče.

Minister zre nadaljnemu razvoju pogajanj z zaupanjem nasproti in ne dvomi, da se bo posrečilo doseči zadovoljiv zaključek pogajanj, ki bo zagotovil razvoj prijateljskih odnosov k našemu vzhodnemu sosedu.

Končno je ministrski predsednik pripomnil: Razume se, da bom takoj, ko dobim zopet poročilo, o tem obvestil zbornico. Sedaj pa bi pred vsem izrazil željo, da bi mi bilo kmalu omogočeno sporočiti zbornici še ugodnejše vesti kakor danes.

Stališče opozicije.

Poslanec dr. Benkovič je imenoma Jugoslovancov in Češkega zvala vprašal ministrskega predsednika, ali je vlada pripravljena vplivati na skupno vladu v tem smislu, da se ne otežkoči sklep miru, 1. z aneksijskimi načrti centralnih velesil, posebno ne z oviranjem proste samoodločbe narodov na Poljskem, Litvanskem in v Rusiji; 2. z izgovarjanjem na ustavno pot glede samoodločbe narodov Avstro-Ogrske, kakor je to storil zunanji minister dne 22. decembra 1917; 3. z dogodki kakor na primer ton nemškega delegata generala Rohmanna dne 12. dec. nasproti ruski delegaciji. Slednjič želi pojasniti, ali smatra vlada in skupna vlada izjavo o vojnih ciljih kakor sta jo podala Lloyd Georges in Wilson za pripravne za pogajanja o splošnem miru.

Poslanec dr. Lovro Pogačnik je vprašal vladu, ali hoče pri rešenju armadnega vprašanja zavzeti stališče, da se ima rešiti na podlagi samoodločbe vseh narodov in ustanoviti samostojne narodne armade.

Poslanec dr. Adler (nem. soc. dem.): Na vprašanju prestiža se mir ne sme razbiti. Če ljudstvo izgubi nado na mir in če nima kaj jesti, potem nima nič več izgubiti. V Brestu Litovskem morajo sodelovati narodi Avstrije, če ne in persona, vsaj v čutu odgovornosti tamošnjih mešetarjev. Parlament bi moral biti permanenten. Rožljanje s sabljo (Hoffmann) mora vsakega razburiti. Socialna demokracija je za svobodo Poljske in event. tudi za pridruženje Krakova na Varšavo, a ne narobe Vsaka manjšina v kaki deželi ne more ustanoviti lastne države. To ne odvisi samo od nje. Sa noben narod ne more o svoji usodi odločati brez ozira na one, ki z njim skupaj žive. Grof Czernin nam je v Evropi preskrbel rešitve.

Nato je govoril dr. Benkovič:

Odgovor ministrskega predsednika na naše vprašanje nas ni presenetil; od te nezmožne vlade ni nič več pričakovati; ta odgovor je le parafraza oficijelnih poročil.

Parlament se mora zavedati svoje dolžnosti in zahtevati, da se plemenito informira o poteku pogajanj. V Nemčiji zboruje glavni odbor permanentno, mi pa se moramo boriti za sklicanje in šele pozivati vladu, da pride v odsek. Nam preostaja le, šteti na gumbih suknje, ali bomo jutri imeli mir ali ne. To je za parlament najmanj dostojno. V Brest Litovskem morajo sedeti zastopniki narodov, katere je ruski sovjet tja klical, zraven diplomatov in generalov. To moramo zahtevati, ker mir je ogrožen radi tega, ker so naši zastopniki iz sprejetega mirovnega programa napravili farso. Ljudstvo ne želi lavorik za diplomate in kake generale, ampak do brega miru. Ta pa je na podlagi, katero je Czernin že sprejel na rusko ponudbo, to je brez aneksij in kontribucij ter s samoodločbo narodov. Zastopnikom centralnih držav manjka odkritosti pri pogajanjih. Kaj pomagajo govorice o aneksiji delov Poljske v Nemčiji? Nemški predlogi glede samoodločbe narodov v Poljski ne odgovarjajo načelu »brez aneksij«; te narode se hoče, če že ne politično, pa vsaj gospodarsko podjarmiti. Toda avstrijski narodi tega ne bodo trpeli, da bi se vojna za prikrito aneksionistične namene le eno minuto podaljševala ali da bi taki predlogi ogrozili mir.

Del ruskih predlogov tvori samoodločba narodov. Stališče grofa Czernina pomenja, da odklanja za avstrijske narode samoodločbo. Kajti po nakazanem ustavnem potu je ne bodo nikdar dosegli. Tudi nasprotuje bistvu tega načela, da en narod sodočla tudi o usodi drugih narodov, kakor nam naša ustava predpisuje. Hočemo ali nočemo, tudi mi Jugoslovani smo objekt mirovnih pogajanj. Vojna se je pletla za Trst, Gorisko, celo del Kranjske, Dalmacije, Bosno, Hercegovino; zato se bo o teh vprašanjih tudi na mirovnem kongresu razpravljalo. Jugoslovansko vprašanje je postalo eminentno mednarodno vprašanje!

Čemu vlada ne odgovori na vprašanje, ali hoče mirovno izjavo Lloyda Georgesa in Wilsona sprejeti kot podlago za pogajanja o splošnem miru? Zahtevamo odgovor na to vprašanje. Te izjavi garantirati obstoj naše države, če je pravična narodom.

Jugoslovanski narod stoji kot en mož za našo deklaracijo; če se ji ne vstreže na mirovnem kongresu, rešila se bode pozneje pod neugodnimi razmerami. Jugoslovanska ideja je pognala globoke korenine; nihče je več ne zatre. To ni naš maksimalni, ampak minimalni program. Nič ne de, da posamezne od vlade odvisne stranke smatrajo deklaracijo kot nekaj maksimalni program; vihar ljudskega ogorčenja jih bo pomedel, in nobena vlada jim ne more pomoči, ker Jugoslovanski narod je zrel!

Končno se je govornik pečal s prehrano južnih dežel, z novimi rekvizicijami na štajerskem. Omenjal je uboj v Forminu in naprtil vladi, posebno namestniku odgovornost za uboj v Forminu številka 2. Apeliral je navzočega ministra generalnega majorja Höferja, naj ustavi samovoljno rekvizicijo žita na Sp. štajerskem. Tudi polanec Z enker je izjavil, da ni zadovoljen z odgovorom min. predsednika in se pritoževal nad rožljanjem s sabljo v Brestu Litovskem.

V popoldanskem nadaljevanju se je govoril poslanec dr. Pogačnik o prehrani in rekvizicijah.

Posl. Stanek (Česky svaz) je izjavil, da stoji Čehi na stališču samoodločevanja vseh narodov, tudi čeških Nemcev. Nato je prečital praški manifest čeških deželnih in državnih poslancev.

Izjava nemških strank.

Posl. dr. Mataja (nemški kršč. soc.) je podal v imenu nemških meščanskih strank izjavo, v kateri poudarja med drugim: Kot najvišji pravec pri razpravi o zadevah zunanje politike smatramo načelo, naj se vse opusti, kar bi utegnilo obtežiti stališče zaveznih držav pri mirovnih pogajanjih. Pač pa je potrebna nujna debata v zunanjem odseku delegacij, ki naj se takoj skliče. Smatramo pa za svojo dolžnost, da priпомoremo kar je v naši moči, da se sklepe poseben mir z Rusijo. Dalje zahtevajo nemške stranke izboljšanje preživljanja prebivalstva in želijo, da bi vodili zastopniki zveznih držav mirovna pogajanja v Brestu Litovskem v spravi v smislu. Protestirajo pa proti temu, da se umetno širi nezadovoljnost med ljudstvom. (Stavka. Op. ur.)

Posl. Z enker protestira proti izjavi dr. Mataja in poudarja, da dunajski nemški svobodomiselnici ne soglašajo s to izjavo.

Nato so govorili še poslanci Tomašek, Pittoni in Barbo.

Prihodnja seja jutri.

Politične novice.

+ Jugoslovanski klub ima v ponedeljek, dne 21. jan. ob 5. uri popoldne važno klubovo sejo, v kateri se določa smer debate za plenarno sejo prihodnjega dne. Ker bo dne 22. jan. začetkom seje glasovanje o tem, ali se otvori debata o dogodkih v Brest Litovskem ali ne, je navzočnost vseh poslancev Jugoslovanskega kluba že v ponedeljek nujno potrebna. — Jugoslovanski klub.

+ Justični odsek. V justičnem odseku se je včeraj razpravljalo o mladinskem kazenskem pravu in sklenilo, da se more kažen začasno izpregledati pri vseh kaznivih činih, ki so samo pod denarno globu ali zaporom do 6 mesecev. Pri kaznih do treh mesecev bo sodnja mogla, ne da bi sploh izrekla kako kazen, skleniti, da se dotičnega mladoletnika prevzame v oskrbno vzgojo. Končno se je sklenilo sodni razširiti pravico znižanja kazni pri zločinih, ki jih zakon hoče kaznovati od 10 do 20 let, do 1 leta. Ker pa je zagrožena kazen od 5 do 10 let, sme sodnja kazen znižati mladoletniku do 3 mesecev. Tem slednjim potom pridejo tudi težji slučaj do možnosti, da se kazen sploh ali pa vsaj pogojno spregleda.

+ Höfer odstopi? Dunaj, 17. jan. (K. ur.) Danes zvečer se je vršil pod predsedstvom dr. pl. Seidlerja ministrski svet, ki je trajal dalj časa. Na dnevnem redu je bilo vprašanje prehrane. V političnih krogih sodijo, da namerava minister za prehrano pl. Höfer odstopiti.

+ Grof Czerninov odgovor na Wilsonovo poslanico. Z Dunaja se poroča, da namerava grof Czernin porabiti prvo priliko, da odgovori na Wilsonovo poslanico.

+ Fremdenblatt napada Seidlerjev kabinet. Dunaj, 17. jan. Veliko pozornost je vzbudil danes članek poluradnega Fremdenblatta, ki napada ostro Seidlerjev kabinet. Kakor je znano je Seidlerjev glasilo zunanega ministrstva. Napad spravljajo v zvezo s političnimi spletkarji nekega znanega finančnika in člana gosposke zbornice. (Dr. Spitzmüllerja? Op. u.)

— »Fremdenblatt« piše, da je jeseni pred zbornico razvil tak načrt, ki Avstrijo lahko spremeni v raj. »Na predvoru tega raja pa smo sedaj.« Dr. Seidler se je ves čas svojega uradovanja zvesto držal prav tistega načela, katero je v svojem takratnem programnem govoru najstrožje obsojil. Načelo »Laissez faire, laissez aller« — naj bo, kar hoče! — Zagato, v katero grozi priti Seidlerjeva vlada, si je sama napravila, ker nima nikake odločnosti in ji manjka iniciative in dejanj. Vsled tega tudi vedno bolj zginja zaupanje vseh krogov. Obljub smo se že naveličali. Res, da so splošne življenjske razmere postale težavnejše, narodnostna nasprotstva so se poostrišla, težaven gospodarski položaj se je spremenil v gospodarsko bedo. Tudi močnejše narave kot dr. pl. Seidler bi mogoče ne mogle doseči popolnega uspeha. Kabinet Seidler pa svoje moči nikdar ni zastavil v to, da bi dosegel svoje programatično napovedane cilje.

+ Delegacije. Dunaj, 17. jan. Danes so se vršila pogajanja glede sklicanja zunanega odseka delegacij. Predsednik dr. pl. Baernreither namerava sklicati odsek za v torek, dne 22. t. m., ob 3. popoldne. Če bo takrat grof Czernin v Brestu Litovskem zadržan, bo zastopal ministra sekijski načelnik pl. Flotov.

+ Ogrski državni zbor. Mir brez aneksij in odškodnin. V seji dne 17. t. m. so izvolili 48 članski odsek za volilno reformo. Nato je ministrski predsednik dr. Wekerle odgovarjal na interpelacijo poslanca Hollo in izjavil: Vlada stoji na stališču miru brez aneksij in odškodnin v smislu izjave zunanega ministra. Na tem stališču stoji vsak uradni činitelj monarhije, predvsem kronani kralj. Izvajanja interpelanta pa ne služijo temu stališču, drugače bi ne bil sprožil alžasko-lorenskega vprašanja. Mirovna prizadevanja monarhije zelo slabi okolnost, da neodgovorni činitelji neprestano pritiskajo na to, da se mir čim preje sklene. To vzbuja med sovravniki mnenje, da smo slabi. Trdno smo odločeni, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi zataremo prizadevanja proti redu države, ki se vrši pod geslom miru.

+ Dr. Wekerle na Dunaju. Budimpešta, 17. jan. (Kor. ur.) Ministrski predsednik dr. Wekerle se je odpeljal danes zvečer na Dunaj.

+ Gosposka zbornica in ogrska samostojna armada. Načelniki vseh treh skupin gosposke zbornice so se posvetovali v četrtek, dne 17. jan., pod predsedstvom kneza Fürstenberga o zahtevah Mažarov glede ogrske armade.

+ Nemško-poljski blok v parlamentu? Dunaj, 17. jan. Danes so se zbrali k posvetovanju nemško-nacionalni, nemško-krščansko-socialni in poljski člani proračunskega odseka. Baje se gre za vstvaritev delavne večine iz vseh treh omenjenih strank. Formulirana je bila izjava dr. Mataja v proračunskem odseku v imenu nem-

G bčine, izjavljajte se za jugoslovansko deklaracijo!

Tari v Črni gori, iz katerih bo mogel dobiti do 5 milijonov kubičnih metrov mehkega lesa.

g 12.000 vagonov premoga leži nakopičenega, kakor poroča »Zeit«, v moravski Ostravi, pa ga vsled pomanjkanja železniških voz ne morejo odvažati. Poleg tega imajo tam še okoli 5000 vagonov koks. Tudi v severozahodnih čeških premogokopih je nakopičenega ogromno premoga, ki ga ne morejo odvažati.

Volna poročila.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. Uradno: Med Brento in Monte Pertico je omejeval sovražnik boj po brezuspešnih izgub polnih napadih prejšnjega dne na besno streljanje.

V bojih 14. in 15. januarja smo ujeli 12 častnikov in nad 300 mož.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. jan. Veliki glavni stan:

Na zapadu. Nobenih večjih bojov. V številnih odsekih pozvedovalni boji. Severno od Paschendale, ob Scarpe, pri Vendhuille in St. Quentinu smo ujeli nekaj Angležev.

Na vzhodu. Nič novega.

V Macedoniji. V ovinku Črne se nadaljujejo artiljerijski boji.

Italijansko bojišče. Položaj nespremenjen. Pri svojih brezuspešnih izgub polnih napadih 14. in 15. januarja so Italijani zgubili na ujetnikih 12 častnikov in nad 300 mož.

Ludendorff.

NEMŠKO POROČILO.

Berlin, 17. jan. Veliki glavni stan: Zahodno bojišče: Nobenih večjih bojov. V mnogih odsekih fronte boji pozvedovalcev. Severno od Paschendale, pri Scarpe, pri Vendhuille in pri St. Quentinu so naši ujeli nekaj Angležev. Vzhodno bojišče: Nič novega. Macedonsko bojišče: V ovinku Črne so močnejše streljali s topovi. Italijansko bojišče: Položaj se ni izpremenil. Po brezuspešnih izgub polnih napadih Italijanov 14. in 15. januarja so izgubili 12 ujetih častnikov in nad 300 mož.

Italijansko uradno poročilo.

16. januarja. V ozemlju Monte Asolone je bilo včeraj dopoldne bojevanje na naših črtah, ki smo jih minulo noč ugodno popravili, vsled močnega osredotočenega ognja in pa vsled večkratnih sovražnih napadalnih poskusov živahno. Popoldne je bil položaj zopet normalen. V odseku vzhodno od Asiaške planote in na vrhu Monte Solarolo akcije pozvedovalnih oddelkov in slaboten artiljerijski ogenj. Vzhodno od Capo Sile smo v noči na 15. zopet odbili sovražni protinapad. Tekom včerajšnjega dne se je delovanje sovražnih artiljerij raztegnilo do obrežja in se nadaljuje z nezmanjšano silovitostjo. Ob celi fronti so letalci močno delovali. Angleški letalci so pri Bazzoli vzhodno od Conegliana zbili tri sovražna letala. Četrto sovražno letalo so zbili naši letalci v Arsie. Naše obrambne artiljerije so v Cimadolmo sestrelili peto sovražno letalo.

Ruski ultimat Rumuniji.

Petrograd, 17. jan. (K. u.) Svet ljudskih komisarjev je poslal rumunski vladi naslednji ultimat: Poveljnik 49. divizije nam poroča, da rumunske oblasti sovražno nastopajo proti ruskim vojakom in zadržujejo prevoze živil. 194. polk 49. divizije so rumunske bojne sile obkolile in razorožile; aretirale so tudi odbor 195. polka, kakor tudi avstrijske častnike, ki so bili prišli na obisk v ruske črte. Svet ljudskih komisarjev zahteva takojšnjo oprostitev vojakov in častnikov in kaznovanje vojaških oblasti, ki so zakrivila aretacije, kakor tudi jamstvo za to, da se taki dogodki ne bodo več ponovili. Če tekom 24 ur ne bo odgovora, bomo smatrali našo proklamacijo kot napoved preloma odnosov in bomo odredili najodločnejše vojaške ukrepe. — Podpisani: Ljening, Krylenko, vrhovni poveljnik, Podvojsky, vojni komisar.

Rusi izpraznijo Armenijo.

»Daily News« iz Petrograda: Ljudski komisarji so naznanili ruskemu odposlanstvu v Brestu Litovskem, da Rusija pri-

znava samoodločbo Armenije in da jo bo izpraznila.

Srbija za mir.

V Solunu je zboroval srbski kronski svet, ki je sklenil, naj se konča vojna in takoj uvedejo mirovna pogajanja.

Proda se hiša

na Glavnem trgu v Novem mestu. V hiši se nahaja stara gostilna in mesarija. Pripravna je tudi za vsako drugo večjo obrt. Pogoji se izvedo pri lastniku Ljudoviku Ferliču.

Trgovski sotrudnik

špecerijske in železninske ter deloma manufakturne stroke išče službe. Nastop takoj. Ponudbe pod šifro »Vesten«, poštno-ležeče, Sv. Duh-Loče (Štajersko).

Išče se za malo župnišče

kuharica

ki zna pripravo kuhati in zna opravljati tudi kmečka dela. Ponudbe z označbo mesečne plače na upravo »Slovenca« pod »Kuharica št. 157.«

Malo hišo

z vrtom ali stanovanje z 2 sobama vzame mirna stranka v najem.

Ponudbe pod »A« na upravo »Slovenca«.

Išče se izurjen, samostojen

voditelj kinematografa

tudi invalid. Plača dobra, po dogovoru. Ponudbe na upravnishvo lista do 1. februarja pod št. 165.

Krepak in močan

deček

poštenih staršev se sprejme v poduk mesarske obrti pri Karlu Kovač, mesarju v Starem trgu pri Rakeku. 171

Kupi se dobro ohranjena

kitara

Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod št. 158.

Sprejmeta se v delo 2 pridna

strojarska delavca

proti hrani, plači in stanovanju. Prednost imajo iz Goriške okolice. — Ponudbe na upravo lista pod »Strojar 170«.

24letna zanesljiva

blagajničarka

želi mesta.

Gre tudi kot prodajalka manufakturne ali špecerijske stroke. Nastop lahko takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Zanesljiva blagajničarka št. 166«.

VRTNAR

ki je več sadjarstva in pridelovanja zelenjave, dobi trajno službo na graščini Impolca, pošta Radna na Dolenjskem. Prošnje s prepisi spričeval naj se pošljejo na graščinsko oskrbnishvo Impolca, p. Radna. 151

Kdor namerava prodati še kaj

kostanjevega lesa

3263

naj ga takoj ponudi tvrdki

J. POGAČNIK

LJUBLJANA, Marije Terezije cesta 13.

POSESTVO

obstoječe iz njiv, travnikov, gozda (če mogoče vinogradov) na Kranjskem, Primorskem (Vipavskem) z vsemi pritliklinami

kupim

proti gotovini. Gospodom županom se priporočam, da mi gredo — proti nagradi — na roko. Ponudbe z natančnimi podatki, površine, lege in cene na Franc Grmela, Res. Spital — Nervenheilanstalt, F 10 Nuten — I. Zimmer, Opava-Troppau, Šlezija.

Blagajničarko, kontoristinjo in dve prodajalki

ki ste železninske in špecerijske stroke večji, sprejme veletrgovina. Reflektari se le na bolje moči. — Ponudbe je poslati na upravnishvo tega lista pod št. 1000-160.

Žalujoča Družba usmiljenih sestrá sv. Vincencija Pavelskega naznanja tužno vest, da je čistita

S. Gertruda Marijana Leopoldina Hoppe

usmiljenka sv. Vincencija Pavelskega, 50 let predstojnica v deželni bolnišnici v Ljubljani, imejiteljica zlatega zaslužnega križca s krono itd.

danes, 16. januarja, ob pol 9. zvečer, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala, v 85. letu starosti in v 64. sv. poklica.

Truplo drage rajnice bo 18. t. m. ob 3. popoldne v kapeli deželne bolnišnice slovesno blagoslovljeno, nato prepeljano v cerkev Jezusovega Srca in tu drugič blagoslovljeno, odtod k pogrebu na pokopališče pri Sv. Križu odpeljano. Dušo drage rajnice priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 16. januarja 1916.

162

Venci se v smislu rajnice, v prilog dobrodušnim napravam, hvaležno odklanjajo.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubega, nepozabnega brata, strica in svaka, gospoda

Avgust Jagodiča

trgovca v Ljubljani

izrekamo tem potom vsem našo najpristrčnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo sl. predsedstvu gremija trgovcev, sl. predsedstvu trgovskega bolniškega in podpornega društva, zastopnikom javnih oblasti, gg. trgovcem iz Ljubljane, gg. pevcem za tolažeče žalostinke ter vsem prijateljem in znancem, kateri so spremili nepozabnega pokojnika na njega poslednji poti.

GLOBOKO ZALUJOČI OSTALI.

Naš preblagi sin oziroma brat

Lojze Škerjanc

pešec Cesarjevičevega pešpolka 17

je bil zadet od sovražne kroogle in umrl iunaške smrti na tirolskem bojišču 24. maja 1917.

Bodi mu lahka tuja zemlja!

Šmarca pri Kamniku.

ZALUJOČI OSTALI.

Vodstvo kranjskih deželnih dobrodelnih zavodov naznanja, da je dne 16. januarja 1918, ob 1/2 9. uri zvečer umrla prednica reda usmiljenih sester sv. Vincencija Pavlanskega

čast. sestra Leopoldina, Marijana, Gertruda Hoppe

imejiteljica zlatega zaslužnega križca s krono in častnega znaka Rdečega križa II. razreda v 86. letu starosti, v 64. letu redovnega in 50. letu uspešnega in požrtvovalnega delovanja kot prednica v tukajšnji deželni bolnišnici.

Pogreb se vrši v petek, dne 18. januarja 1918, ob 5. uri popoldne iz kapele deželne bolnišnice.

Zavod jo ohrani v hvaležnem spominu.

163

V Ljubljani, dne 17. januarja 1918.

Josip Gruden

Tončka Gruden roj. Berlič

poročena.

Smartno pri Litiji, 16. januarja 1918.

Določbe o dohodninskem davku po zakonu o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220, in po osebno davčni noveli z dne 23. januarja 1914, drž. zak. št. 13. Sestavi Valentin Žun. Cena 1 K 90 vin. s poštnino vred. Za sestavo napovedi o dohodnini, katero je treba meseca januarja vložiti, je ta knjiga neobhodno potrebna. Lahko umljiva in s praktičnimi vzorci opremljena knjiga bo vsem izbornu služila, olajšala bo delo in prihranila marsikaj na davčnih izdatkih. Malokomu so namreč znane določbe glede dovoljenih odbitkov, katere mora v napovedi uveljaviti, da se mu dovolijo olajšave in znižav davčni postavki. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Knjige »Nve založbe«. Onim, ki so naročili vse tri knjige »Nove založbe«, torej tudi dr. Debevčeve »Vzori in boji«, naznanja Katoliška Bukvarna, da bo poslala knjige, ko izidejo tudi »Vzori in boji« v eni pošiljki. Treba je skrajno štediti s časom, ovojnim materialom itd.; pomanjkanje na delavnih močeh, ovojnem papirju, motvozom itd. je zelo veliko in nikakor ne kaže deliti naročil v dve pošiljki. Reklamacije naj torej izostanejo, ker se sicer lahko primeri, da dobi kdo dve pošiljki, za kar ne prevzamemo pri teh raz-

Prodaj

Vilo

z lepim zasajenim vrtom. Cena 60.000 kron. Naslov se poizve pri gospej Pompe, Sodna ulica 3, Ljubljana. 153

Zamaške

rabljene, nezdobljene, nikako umetno blago, po kg K 28—; nove, nezdobljene, nikako umetno blago, po kg K 40—; šampanjske, nezdobljene, nikako umetno blago, komad K 1'10, prevzamem brez prejšnjega vprašanja po povzetju

Pavl Birnbaum
Einkaufsstelle, Dunaj, II., Darwingasse 39 b. d.

Nordb.

138

Posedstvo s hišo

na Krasu

v bližini državne železnice se prodaja; primerno za kakega begunca. — Kje, pove upravnistvo tega lista proti znamki za odgovor pod števil. 152.

I. Wanek

krznar 2961

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19

kupi vse vrste

kože divjačine,

lisic, kun itd. po najvišjih dnevnih cenah.

100 litrov zdrave domače pijače osvežujoče, dobre in zelo gneče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišeča perla, vijanevec, Skazit se ne more. Ta domača pijača se lahko pije polni hladni pozimi tudi vroča namesto rumca ali žganja. Snoviznanač. navodilom stanejo K 12— fran. po povzetju. **JAN GRODICH** drožerija pri angelu, BRNO 643 Morava.

500 kron v zlatu
če ne odstrani krema Grodich z zračen spajajočim pralnim praškom vse solne pege, maroge, solne opeklino, ogrce, obrazno rdečico itd. in ne ohrani kože mladostno svežo in nežno. Cena K 6'65 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 17—, 6 porcij K 32'50. Vse brez kakih nadaljšnih stroškov. Naslov za naročila

JAN GRODICH, drožerija pri angelu, Brno 643, Morava.

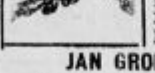

Dijamanti za rezanje stekla za steklarje in domačo rabo.

Dijamante za steklarje morem dobaviti sedaj le št. 4 po K 11'70, in št. 5, po K 16—, ker je dovoz prekinjen in se more surovo blago dobiti le težko in po visokih cenah. Povzetje 85 vinar. več. Za realno in solidno blago tacei **JAN GRODICH**, drožerija pri angelu, BRNO 643 Morava.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2'70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2'45. Povzetje 85 vinar. več. Naslov za naročila

JAN GRODICH, drožerija pri angelu, Brno 643, Morava.

Pisarniško moč in prodajalko

136

prvovrstno, sprejme trgovina s semeni
SEVER & URBANIČ V LJUBLJANI.

Kupim vsako količino

sveže repe

Cena po dogovoru.
Jos. Oražem, zeljarna
Selo-Moste, Ljubljana.

Kupi se

mala hišica

z vrtom v Trnovem. Šiški ali v Vodmatu.
Naslov pove upravnistvo »Slovenca«
pod števil. 118.

Prodaja

se po zmernih cenah v večji množini
ogljje, vino, sadjev mošt,
wermuth-vino in mlo za
pranje v večjih kosih pri trdki

A. KUŠLAN

Ljubljana, Karlovska cesta števil. 15. 141

**Piškode, čokolado,
bonbone in druge
sladkorne izdelke**

na drobno in na debelo priporoča trgovina

K. KAVČIČA

v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7.

Istotam se prodaja po nizki ceni okrog
200 enoliterskih belih steklenic.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade, in že po kratki dobi lasem in bradi naravni blesk in polnost in jih varuje pred prezgodnjim oslivenjem donajvišjestaosti.

Lonček po 6, 10 in 15 kron.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice, kamor je naslavljati vsa naročila.

Ana Csillag, Dunaj, I, Kohlmarkt 11.

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

UZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO

v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v odsek ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojilo, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprajma tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2%.

Društveno lastno promocijsko značko koncem leta 1915 519.848.40 kron. Dalažnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki razprazantujejo jamstvene glavnice za C.089.850 kron.

Praes. No. 8/1—1918.

Razpis natečaja.

Pri goriškem mestnem magistratu se imajo podeliti sledeča mesta:

- mesto tajnika in obenem voditelja uradov z začetno plačo 5250 K na leto;
- dve mesti konceptnih pristavov z začetno plačo 2800 K na leto;
- dve mesti računskih pristavov z začetno plačo 2050 na leto;
- mesto blagajničarja z začetno plačo 2800 K na leto.

Prosilci za ta mesta imajo pravico do pomaknitve v višje plačilne stopnje v štiri letih in po teh do pomaknitve v višji plačilni razred.

e) Dve mesti računskih vežbenikov s pripomočjo 1000 K na leto.

Za vsa mesta od a) do e) se izplača vrhu tega še:

1. draginjska doklada, ki znaša za poročene 300 K na leto, za samce pa 160 K na leto, in

2. vojna doklada v izmeri kakor c. kr. državnim nastavljenecem.

Za imenovanje za ta mesta se zahteva:

k a) dovršena visokošolska izobrazba z državnimi izpiti, ki so po državnih za-

konih potrebni za politične in sodne uradnike, ali doktorska diploma (kakor tudi poznejše politični upravni izpiti);

k b) dovršena visokošolska izobrazba z državnimi izpiti, ki so po državnih zakonih potrebni za politične in sodne uradnike;

k c) dovršena srednja šola z zrelostnim izpitom, kakor tudi izpit iz državnega računarstva;

k d) dovršena srednja šola z zrelostnim izpitom in blagajničarski izpit;

k e) dovršena srednja šola z zrelostnim izpitom, pri čemur se mora prosilec zavezati, da bo napravil tekom enega leta izpit iz državnega računarstva.

Prosilci, ki morajo biti avstrijski državljani, morajo dokazati telesno sposobnost za izpolnjevanje službenih dolžnosti, popolno znanje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi in eventualno službeni čas, ki so ga prebili v drugih javnih službah.

Pravilno opremljene prošnje se imajo eventualno službenim potom vložiti najkasneje do 15. februarja 1918 pri mestnem magistratu v Gorici.

Mestni magistrat goriški,

dne 6. januarja 1918.

C. kr. vladni komisar:
Dandini.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkevijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe letno od vsake 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1916 okroglo 26 milijonov kron.

Vloge v »Ljudski posojilnici«
so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.